

De Bandoefne huisvrouw, Jan, 1937

Voor een Schuit met Violen.

Door Clara Asscher — Pinkhof.

(H. P. Leopolds U. Mij. N.V. Den Haag 1936). f 3,50 gebonden.

„Voor een Schuit met Violen.” Hoe suggestief, hoe evocierend is deze titel. Een schuit met violen. — De voorjaarsbloemenmarkt aan de Polletjesbuurt in Delft. — De schuiten met violen, paarse, gele, blauwe, op het donkere water, onder de lichte sluiers van de wuivende lindetakken, die hun jonge blaadjes aan de tere takken laten zwieren in de zon.

Voor de schoonheid van een schuit met violen voor de eindelijk gekomen kans, dat hij die schoonheid grijpen kan, weergeven kan, zodat deze schoonheid bewaard blijft — waagt Daniel, de onstuimige schoonheidszoeker, te lang gekluisterd, te lang gekooïd, in den roes van zijn eerste Dagen der Vrijheid, zijn leven- en verliest het. Maar de schoonheid der schuit met violen is behouden. Het schilderij is een en al bloei en zal voor zijn dochter zijn, zijn oudste, die hem altijd helemaal heeft begrepen.

Waagt zijn leven- Het was te hard voor hem geweest, dat leven. — Te onmeedogend voor zijn kunstenaarsziel. — En toen werd hij ziek. — Gedurende zijn ziekbed begreep zijn vrouw, dat hij nu eindelijk eens vrijgemaakt moest worden. — Dat hij nu eindelijk eens zichzelf moest kunnen zijn: schilder — en geen handelaar in ijzeren staven.

Hoe gauw is hij dan beter! Maar nog trillend op zijn benen van zwakte — het voorhoofd klam van het zweet der zwakte, ziet hij die schuit met violen. — En moet schilderen — in de voorjaarskille, op een vochtige steen gezeten.

Mevrouw Asscher — Pinkhof schonk ons verleden jaar haar eerste roman: *De Weg Alleen*. Daarvoor had ze ons met enige meisjesboeken van zéér bijzondere en uitnemende hoedanigheid verblijd. „Tante Griet” „Aan Wal” — en nog een paar.

Nu is daar haar: „Voor een Schuit met Violen.”

Clara Asscher heeft in dit boek ons eenige gezinsmilieu's treffend en boeiend voor ogen gesteld. Daar is allereerst het milieu, waarin de kleine Daniel geboren wordt. Hij, het nakomertje, dat — te laat komt. Drie „bedrijvige vrouwen”, zijn zusters, gaan al rond door het huis. Nanette, de oudste „was gechoqueerd”. „Dat hele gedoe van zo'n pas geboren kind in huis is toch niet meer passend bij volwassen dochters.”

Haar moeders zwangerschap had ze genegeerd — dit kind kon niet meer genegeerd worden; „het wás er.” Te laat — de geboorte van Daniel. Zó lang had de vader gehoopt op een zoon, opdat hij niet langer alleen zou zijn tussen de vier vrouwen — Nu was alle kans op nieuwe „spankracht” voor hem door het bezit van een zoon verdwenen.

Te laat — kwam kleine Daniel voor de moeder, die te oud en te zwak is — Ze vermag Daniel niet meer te beschermen tegen de wrok van Nanette — tegen de weke liefde van Truida. Lotje, de jongste zuster, heeft hem werkelijk lief en hij wordt ook wel haar kameraadje. — Maar Truida en Lotje, zo ook Vader en Moeder beven voor Nanette. Liefde voor Daniel, zelfs maar belangstelling in Daniel, maatregelen nemen ten behoeve van Daniel het wordt alles geremd door Nanette. Hier is een gezin getekend, zoals er zovele zijn — waar er „één te veel aan boord” is. — Herinner U de film — Die ene moet dan overboord. — Als men Nanette vroeg genoeg in een inrichting had gedaan, op een strenge kostschool of waar dan ook — hoe was aller leven anders verlopen. — Oók moeders oude dag, waarin Moeder, alleen achtergebleven met Nanette: „zo moe is, want ze moet er altijd zien achter te ko-

men, waarom Nanette nú weer boos is en verbeteren door 't huis gaat. —" In Daniel ontwaakt al vroeg het schildersinstinct. Na een vreselijke scène met Nanette mag hij tenminste in zijn vrije uren schilderen en zelfs schilderles nemen. Vaders dood sluit Daniel op in de zaak van ijzeren staven. En Daniel laat zich opsluiten. Wel heeft hij als steun naast zich zijn lieve, rustige Elize, die hem trouw ter zijde staat, ook, al komen er voor haar moeilijke tijden. — Welke vrouw zou zó groot van hart kunnen zijn, als Elize is in de dagen van de Soelamith? Toen Soelamith, de talentvolle beeldhouweres „vibrerend van schepingsdrift" beslag ging leggen op Daniels leven, trachtte door te dringen tot Daniels hart. Zóver is het niet gekomen, maar ver genoeg om Elize „de hoge, de geslotene" bij al haar zorg om Daniel, haar man, die schilderen *wou*, maar in ijzeren staven handelen *moest*, nóg meer zorg te geven.

Heerlijk is de verhouding getekend tussen Daniel en zijn oudste dochter Bettina. Al trouwt Bettina vroeg, al gaat ze uit zijn naaste buurt weg — de band tussen Daniel en Bettina blijft van een wonderbaarlijke sterkte en van feestelijke hoedanigheid. En dan is daar nog Daniels Lotty en eindelijk zijn zoon, zijn Jurgen, die voor hem *niet* te laat komt en dien hij nog kan bevrijden van „de zaak van ijzeren staven."

„Jong" zei hij, „jij hoeft nooit een voet te zetten in die vermaledijde zaak van mij." „Dat ben ik ook niet van plan" zei de jongen." Het verschil tussen de huidige en de vorige generatie! Daniel ging noodgedwongen. Jurgen zou zich niet laten dwingen, zelfs niet door den nood.

Clare Asschers dialogen zijn boeiend en hebben hun eigen aard. Haar personen zijn meest de goede verstaanders, die aan het halve woord genoeg hebben. De schrijfster heeft ons hier een buitengewoon mooi, buitengewoon boeiend en belangrijk boek gegeven.

S. Lugten — Reys.

*Doet mee aan
de verschillende
cursussen.*

Boekenaankondiging:

Ons werd door de Uitgevers Mij. J. B. Wolters, Groningen, de ondervolgende boekwerken toegezonden:

Zuigelingen verzorging door Dr. P. Peverelli uitgegeven voor het Nijverheidsonderwijs. Een praktisch opgezet werkje, waar vele jonge Moeders hun voordeel mee kunnen doen. Wij kunnen dit werkje dat slechts f 0.50 kost iedereen aan bevelen.

In de zelfde serie van het Nijverheidsonderwijs verscheen „Wasbehandeling in Indië", door I. Schermer-Grondhoud. Dit boekje bevat een overzicht van de verschillende was behandelingen. Zij die belang stellen in dit onderwerp zullen daar zeker veel profijt van trekken.

De prijs is Ing. f 1.25, geb. f 1.60.

Van de Uitgevers Mij. A. E. Kluiver te Deventer ontvingen wij het boek „Mengen en Roeren". Hierin kunt U vinden hoe of de meeste gebruiksartikelen samengesteld zijn.

Het boek bevat 2000 populaire chemische recepten.

FIRMA G. en J. de LEEUW

JUWELIERS EN HORLOGERS

BRAGA 47a. — BANDOENG — TEL. 2556

Het best Gesorteerde
Magazijn ter plaatse
Voor de a.s. feestdagen

Cadeaux voor elke smaak en elke beurs

Damespolshorloges chroomnikkel,
vanaf Fl. 7.50
Heerenpolshorloges, vanaf . . . Fl. 10.—
Brillantringen in wit goud gezet
vanaf Fl. 17.50
Fantasie bijoux vanaf Fl. 1.—

Ruime sortering zilverwerken,
Gero zilver, Gero Zilmeta en
pleetwerken.

„BIJ DE LEEUW SLAAGT U ZEKER."

De Bandoensse huisvrouw, mei 1937

Goede en kwade dagen.

Nu zit ik weer aan mijn eigen haard, in het verlaten Eibersnest. — De jongen zijn uitgevlogen. — Dacht ge, dat het nu *makkelijker* was? Ge zult het, als ik, ervaren, welke een grote en diepe waarheid er schuilt in het: „kleine kinderen, kleine zorgen, grote kinderen, grote zorgen. — Al moogt ge dan gespaard blijven, als ik, voor de smarten, die Vondel deed klagen:

De ouders voeden het kind, en brengen het groot met smart.

De kleine treen op 't kleed — de grote treen op 't hart.

Zie — dat moet wel de allerscherpste pijn zijn in dit pijnlijke leven.

Ik ben terug gekomen, vanwaar een eigen nestje is gebouwd en waar nu zware, zware zorgen heersen.

Toen ik dáár was, kon ik mee in het tempo, dat jonge Moed, Hoop en Liefde aangaf om de zware dagen door te komen. En 't was me weer te moede als vroeger, in de tijd, dat ik een zware zieke had. — Als de dokter reeds gewaarschuwd had. — Als elke nacht alles in orde moest zijn, omdat niemand kon zeggen, wat de nacht zou brengen.

Wanneer ik dan beneden nodig was, omdat een huishouden toch altijd moet draaien — dan werd ik bijna gewurgd door angst. Dan werd mijn hart bijna verbrijzeld door 't bonzen en mijn stem kon ternauwernood komen uit mijn toegeschroefde keel. — Mijn droge lippen konden geen woorden meer vormen. — Doch als ik dan weer boven was, bij mijn lieve zieke, mijn dierbaar en nu zoo veeg bezit — dan week de angst weer. — Als we elkaar weer oog in oog hadden aangezien, kwam in mij het grote vertrouwen: „Zolang er leven is, is er hoop”. En ik zag de Dood voor me, als iets tastbaars, als een gematerialiseerd gevaar, dat ik, met Gods hulp, kon aanvallen, bestrijden, overwinnen.

De keren, dat ik de strijd moest aanbinden, is 't me totnogtoe vergund, te overwinnen. — Hoe diep werd ik onlangs getroffen door de woorden van een eenvoudige vrouw, die hard werkte voor het laatste, dat ze ter wereld bezat — haar jongen. — Ze had den strijd moeten aanbinden met den Dood, en had verloren. — Ze vertelde me van de laatste dagen. — Hoe ze tegen de nacht de deuren van haar kleine woning, waar zij en haar jongen in aangrenzende kamers sliepen, zorgvuldiger en vollediger dan ooit had gegren-

deld, met de felle gedachte: „Vannacht blijf je buiten, Dood!”

Ook die moeder had de Dood als een tastbare werkelijkheid gevoeld, waartegen ze gevochten had.

„Het was tien uur in den morgen, toen hij stierf. — De zon scheen. — Mijn jongen lachte tegen me —”.

Als wij moeders *erbij* zijn, dan heeft het ergste niet zijn volle verschrikking. Maar als je dan weer thuis bent — in 't verlaten huis — en je denkt aan daarginder, hoe erg het is, hoe dreigend, hoe ellendig — dan beleef je je zwaarste uren.

Maar dan ga je doordenken. En je overdenkt je zware tijden van vroeger. En dan voel je toch zo goed, dat ze niet alleen zwáár waren. Ook liefelijk. — Ze waren werkelijk als een kruis met rozen. — Het oude, verbruikte gezegde krijgt nieuwe kracht. — Vader had allang plaats moeten maken voor het éne zwaar zieke kind. Het bedje van het andere stond tegen mijn bed geschoven, links. — Het nachtlampje aan. — De bel in het bereik van mijn hand, dat ik om hulp kon bellen, als 't nodig was. In de besloten kamer was een oneindige tederheid. Van het grote bed naast me gleed soms een heet handje in mijn hand, die klaar lag. Zo sluimerde ik even, tot een hoestje me weer wakker maakte en ik zó gelukkig was, dat ik een ~~droog~~ keeltje laven kon met wat suikerwater. — Dat ik een bezweet voorhoofdje weer af kon vegen en het tevreden gesteun kon horen, waarme het lijdertje weer terug zonk in het om-gekeerde en opgeschudde kussen.

En met die in 't grote bed — ach, wat hadden we heerlijke gesprekjes. — Als daar de slaap niet wou lukken, hoe nodigde dan het holletje, dat moeder van haar dekens bouwde. — „Kom dan maar!” En een klein, slank lijfje kroop over, moest een beetje geholpen worden. — Een lief krullekopje rustte tegen moeders schouders. Dan rees het morgenlicht, en ik keek dankbaar in het kleine bedje, waar het grootste gevaar dreigde: „Den morgen weer gehaald —”.

En ik moest de uren wel weer ingaan, dat ik niet meer vlak bij de zieken kon zijn. — Zo verlangde ik bij het morgenrijzen weer naar de nacht, dat ze weer heelemaal bij me zouden zijn, en ik bij hen. — Alsof ik ze vast kon houden.

Liefelijke uren.

1.5
30
CENT

De ideale poeders voor de tropen

Colgate's Eclat Talkpoeder.
De bekoorlijke vrouw weet hoe zij haar huid aantrekkelijk en gaaf moet houden in de tropen. Zij beschermt haar huid tegen overmatige transpiratie en irritatie door het dagelijks gebruik van Eclat talkpoeder zoowel na het baden als bij het aankleeden. Colgate's Eclat talkpoeder verkoelt en verfrist Uw huid en voorkomt huidaandoeningen en bezit die fijne en geurige parfum van dure gelaatpoeders.

20
CENT

Colgate's Baby Talkpoeder.
Een wetenschappelijk samengesteld poeder, bereid volgens speciaal voorschrift van een vooraanstaand kinderspecialist. Een verkoelend en verzachtend poeder, dat de poriën niet verstopt en nooit koekt. In de tropen een betrouwbaar poeder voor de teere huid van Uw baby. Het voorkomt doorliggen en alle andere huid-

40
CENT

COLGATE'S TALKPOEDERS ZIJN ONMISBAAR

En nu. — Dat, wat me toen klapwiekend, op ijlichte vleugeltjes dreigde te ontsnappen, zwerft door de wereld. — Soms loopt het gevaar doodgetrapt te worden of dood te trappen, en soms, om in een wak te rijden op te zwak en ondeugdelijk ijs. En soms om te verdrinken, als je in de barste stormen toch met je hulkje naar huis wil over de grote stromen en je oliegoed niet kan missen, niet wil uitdoen, want in die hagel, louter brokken ijs, heb je geen zin.

Kwade dagen? Goede dagen?

Wie op de middaghoogte van zijn leven staat en rondom kan zien, weet, dat het niet aan ons is, uit te maken, wat onze kwade, wat onze goede dagen waren. Vanmorgen schreef me nog ene, die allang en in bloedige tranen ervaren heeft, dat de grote kinderen de grote zorgen geven: „Als ik terugzie op mijn moeilijkste en zwaarste dagen, dan weet ik nu, dat ze niet mijn onge-

lukkigste waren”. Ongelukkige dagen. — Dagen van onvree, hardheid, liefdeloosheid, kilte. — Dát priempt, dan wondt, dat doet zo zeer.

Zware dagen kunnen liefde inniger maken, banden onverbrekelijker. — „Die ik het meest heb liefgehad”, de Genestet zegde het uit in zijn innig gedichtje: „Het was mijn zieke, 't was, als ik wenend aan haar sponde zat —”.

Kwade dagen — goede dagen. — Wij weten, dat ook de kwaadste dagen hun goed en schoon kunnen hebben en tot onze beste dagen gerekend kunnen worden, eenmaal.

En dan: Job vermaande ons, „niet te spreken als zottinnen” en vroeg ons: „Zouden wij het goede van God ontvangen en het kwade niet?”

Nannie van Wehl.

KOOKT U AL ELECTRISCH ?

